

Przystanek 9
Ruiny zamku z XIV wieku

W zależności od wieku uczestników spaceru edukacyjnego można opowiedzieć o pochodzeniu nazwy miasta „Milicz- gród Milika” na podstawie „BAJKOWEJ DOLINY BARYCZY” gry edukacyjnej autor Włodzimierz Ranoszek, gra znajduje się w ofercie ośrodków pozaszkolnych na www.edukacja.barycz.pl

MILICZ - GRÓD MILIKA

Według legendy nazwa Milicz wzięła się od milczenia, jakkolwiek pochodzić może też od imienia Milik lub Miły i wywodzącego się z niego rodu Miliców, założycieli grodu. Sam gród wznosił się na północnym brzegu rzeki Barycz, a pozostało po nim płaskie wzniesienie wśród pól zwane Chmielnikiem. To był ważny gród, należący do sieci grodów kasztelańskich założonych wraz z powstaniem państwa polskiego, leżący na szlaku łączącym Gniezno w Wrocławiem i Pragą. Później osada została przeniesiona na południowy brzeg rzeki.

Okolice Milicza były niegdyś zamieszkiwane przez bandy rabusiów i innych watażków. Tereny Doliny Baryczy były niezwykle atrakcyjne dla takich społeczności, ze względu na swoją trudną dostępność, bagna i tajemnicze knieje. Były to idealne miejsca na kryjówki, a szlak bursztynowy i solny zdawał się wymarzonym miejscem do zasadzek na bogatych kupców. Takie otoczenie zapewniało bandytom bezkarność.

Nikt się nie spodziewał, że jedna napaść może zmienić wszystko. Pewnego dnia rabusie pochwycili polskiego możnowładcę o imieniu Milik. Wystraszony arystokrata przyrzekł bandytom ogromną sumę za uwolnienie go. Mężczyźni postawili jednak warunek – możnowładca nie mógł nikomu powiedzieć co go spotkało i gdzie znajduje się kryjówka rozbójników.

Bandyci strzegli rycerza dzień i noc, ponieważ niebotyczna liczba talarów była cennym łupem. Kiedy pieniądze nadeszły puszczono Milika wolno. Na odchodnym usłyszał tylko zbójceją przestrogę – Milcz! Uwolniony możnowładca postanowił się jednak rozprawić ze zbrodniarzami. Zebrał oddziały i przyszedł nocą pod siedzibę rozbójników, którzy świętowali zdobyty łup.

Pytania pomocnicze:

1. Kto zamieszkiwał kiedyś tereny Doliny Baryczy?
2. Co sprawiało, że tereny te były atrakcyjne dla rabusiów?
3. Kogo pochwycili bandyci?
4. Jaki był warunek uwolnienia Milika?
5. Jak brzmiała zbójceją przestroga?
6. W jaki sposób Milik rozprawił się ze zbrodniarzami?
7. Jaką nazwę otrzymał nowo powstały gród?

[Milickie legendy. Skąd się wzięła nazwa Milicz? - Miliczinfo.pl](http://Miliczinfo.pl)

2. Polecamy zapoznanie najmłodszych dzieci z miejscem na podstawie tekstu z książeczki pt. "DoliBar i Ziemia Milicka" autorka Urszula Ewertowska, Wydawnictwo Sagart.

Znajdujemy tam piękny opis zamku, który miał wieżę i bramę, był otoczony murami obronnymi. Na przestrzeni wieków był twierdzą, rezydencją, doświadczał pożarów, obecnie znajduje się w ruinie i jest niedostępny. Nie wolno wchodzić do środka!

Podobno te sterczące mury są atrakcją turystyczną Milicza i chyba to prawda, bo często kręcą się wokół tego miejsca ludzie i robią zdjęcia.

3. Można zapoznać dzieci z wierszem p. Józefata Dominasa, nauczyciela szkoły leśnej

Milicki zamek

Wśród sędziwych drzew na wzgórzu
Ukrywa szkielet swój obdarty,
Jeden z piastowskich starych zamków,
Który do dziś pełni tu warty.

Choć czas wiekowe przebył drogi,
Wiele pokoleń uśpił w grobie,
Szatę świetności zdarł z zameczyska,
To jednak śpiewa pieśń o sobie.

Odsłania dziejów dawnych kartę,
Świadectwo głosi o przeszłości,
I hula wiatrem po kurhanach,
Odsłania z dawnych bojów kości.

Mówi o sercach, krwi i bliznach,
Mówi o wojnach, klęskach, sławie,
I tak jak rycerz nieugięty,
Do dziś pozostał wierny sprawie.

4. Proponujemy odsłuchanie nagrania dotyczącego ruin zamku w wykonaniu Joanny Lamparskiej za pomocą kodu QR
[spacer po Miliczu \(dolinabaryczy.travel\)](https://dolinabaryczy.travel)

Ruiny zamku można podziwiać tylko z bezpiecznej odległości, obiekt jest niedostępny, ogrodzony i zaopatrzony w tablice zakazujące wstępu.

Malownicze ruiny zamku z XIV wieku
Fot. Wiesław Ceraży